

**Ankara yüksek ziraat enstitüsü hakkında 1/715 numaralı
kanun lâiyhası ve Ziraat ve Bütçe encümenleri
mazbataları**

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/1589

24 - V - 1933

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Ankara Yüksek ziraat enstitüsü teşkilâtı hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 23 - V - 1933 toplanışında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe ve kadro cetvellerile birlikte arz edilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Ankara yüksek ziraat enstitüsü kanun lâiyhası esbabı mucibesi

Cümhuriyetimizin büyük eserlerinden biri olan (Yüksek ziraat enstitüsü) 29 teşrinievvel 1933 ten itibaren (tabii ilimler, ziraat baytar ve ziraat sanatleri) fakültelerinden mürekkep olarak taazzuv etmiş ve her şubesinde faaliyete geçmiş bulunacaktır.

Türkiye iktisadiyatının temel taşını teşkil eden ziraatimizin ve harice gönderilen muhtelif ziraat mashullerimizin, hayvancılığımızın, düzeltilmesi, iyileştirilmesi, çoğaltılması, hastalıklardan kurtarılması ve dünya pazarlarında iyiliğe, güzelliğe aranıp tanınması ve binnetice memlekete yüksek bir servetin girmesile Türk köylüsünde ve Türk çiftçisinde ziraî ve iktisadî refahın belirebilmesi için (Ziraat enstitüsü) nin kurulmasına ihtiyaç görülmüştür.

Müessese bu büyük gayesine süratle yürüyüp erişebilmek için Türkiye topraklarında memleketin tabii şartlarına uygun hakikî (bir memleket ziraat ve baytar ilmi) nin teessüsüne bütün kuvvetile çalışacaktır.

Bir taraftan ilmî tetkik ve araştırmalar, diğer taraftan tedrisat ve tecrübeler yaparak çalışacak olan bu yüksek ilim yuvasının bu hedefine vâsıl olabilmesi her şeyden evvel yüksek ilim adamlarına sahip olmasile ve onların yetiştirilmesile mümkün olabileceği tabiidir.

Bunun için müessese kurulurken bütün bu esaslar göz önünde tutularak ve ilim sahasında salâhiyet sahibi yüksek şahsiyetlerin bu husustaki isabetli fikir ve mütaleaları alınarak müessesenin teşkilâtı organize edilmiş ve teşkilât kanunu ona göre yapılmıştır.

Memleket ziraat ve iktisadiyatında esaslı ve ilmî bir inkılâp yapmak ve Cümhuriyetimize lâyık bir ilim müessesesi olmak isteyen bu enstitünün memleket ilmîle mücehhez kuvvetli ve değerli ilim adamlarını yetiştirebilmesi ve yaptığı ilmî araştırma ve etütlerinde memlekete büyük ve filî semere verebilmesi için muayyen kanunlar ve prensiplere dayanarak yürümesi lâzımdır.

İşte bu gayeyi elde edebilmek maksadile (Yüksek ziraat enstitüsü) teşkilât kanunu yapılarak leffen takdim kılınmıştır.

Kanunun istihdaf ettiği gayeyi, teşkilâtını ve her bir kısmın vazife ve salâhiyetlerini daha açık bir şekilde anlatabilmek için kanunun maddelerini birer birer gözden geçirelim.

Kanunun birinci kısmı (Yüksek ziraat enstitüsü) namı altında Ankarada (tabii ilimler, ziraat, baytar ve ziraat sanatleri) fakültelerinden müteşekkil bir ilim müessesesinin kurulduğunu bildirmekte ve bu müessesenin gayeleri hem ilmî tedrisatta bulunmak, hem de memlekete ait ilmî etütler ve araştırmalar yaparak ve neşriyatta bulunarak sahası dahilinde memleket irfanını yükseltmeğe çalışmak olduğunu izah etmektedir.

Bu müessese hükmî şahsiyeti haiz bir amme müessesesidir. Bu itibarla malları aynı Devletin malları, tedris ve idare unvanları da Devlet memurları hukukuna malik olacağı tabiidir.

Kanunun ikinci kısmı enstitünün idare uzuvlarını izah etmektedir. Enstitünün ve enstitüye merbut fakültelerin beş nevi idare uzvu mevcuttur.

Bunlardan birincisi rektördür. Rektör bütün enstitünün mümessili ve mesul âmiridir.

Rektör enstitü heyeti ilmiyesi arasında gerek ilmî ve gerek idarî kabiliyeti itibarile en yüksek vasfı haiz bir zat olması ve umumun hürmetini kazanmış bulunması lâzımdır.

Bunun için enstitü rektörü intihap ile tefrik olunur ve kararname ile âli tasdika iktiran eder. Müddeti iki senedir. İkinci sene nihayetinde intihap eden heyet arzu ederlerse tekrar aynı rektörü intihap edebilirler.

Kanunun sekizinci ve dokuzuncu maddelerinde sureti teşekkülü ve vazifesi bildirilen (Divan) on azadan mürekkeptir.

Bu azanın hepsi profesördür ve rektörün riyaseti altında toplanır. Hangi profesörlerin divan azası olabileceği kanunda sarahaten gösterilmiştir. Divan, enstitünün en kuvvetli ilim ve idare uzvu, en yüksek hüküm ve karar makamıdır. Dokuzuncu maddede izah edildiği veçhile enstitünün idarî ve ilmî bütün işlerle meşgul olan divan on azadan ibaret bulunduğundan ancak 7 azanın bulunmasıyla toplanabilir ve kararlar adi ekseriyetle verilir. Rektör lüzum gördükçe divanı içtimaa davet eder. Bundan başka divan azasından dört zat tahriren teklifte bulunarak divanın toplanmasını isterse rektör divanı içtimaa davet eder. Divan ayrıca kendisi için bir talimatname hazırlayarak bu talimatnamede rektörün divana sormaksızın yapabileceği işleri tesbit ve tayin eder.

Tedris heyeti

Kanunun 13 üncü maddesinde yazılı olan (Tedris heyeti) enstitünün bütün profesörleri ve doçentlerinin iştirakile teşekkül eden daha büyük bir meclistir. Bu meclis daha ziyade ilmî işlerle meşgul olur. Rektör ile divan arasında halledilemeyen ilmî mesail olursa rektör bu meclisi içtimaa davet ederek mütalea ve kararını alır.

Divan ile tedris heyeti arasında da anlaşılammazlık olursa rektör divanın mütaleasile birlikte keyfiyeti vekâlete bildirir. Vekâlet bu hususta hakem olur. Tedris heyetini rektör lüzum gördüğü vakit toplar.

Yahut heyet azasından 11 kişinin tahriri teklifi üzerine içtimaa çağırılır.

Enstitü büyük meclisi

Kanunun 14 üncü maddesinde bildirilen bu meclise bütün enstitü kadrosunda mevcut olan talim ve idare uzuvları dahil olur.

Bu meclis ya mecmuan yirmi beş azanın teklifi yahut bizzat rektörün göstereceği lüzum üzerine gayrimuayyen zamanlarda toplanır. Bu mecliste idare ve ilme ait mesail görüşülebilir. Görüşülecek mevzuu rektör tayin eder.

Fakülteler

Kanunun 15, 16 ve 17 inci maddelerinde yazıldığı veçhile enstitünün dört fakültesi vardır.

Her fakültenin başında (dekan) namile müntehap bir profesör bulunur. Dekan fakültenin mümessili ve idare âmiridir. Bundan başka fakültenin profesörlerinden ve doçentlerinden ibaret bir (Fakülte meclisi) vardır. Bu meclis, fakülteye ait idarî ve ilmî meseleler ile meşgul olur. Fakültele-

rin ayrıca bir talimatnamesi mevcuttur. Bu talimatnamede dekanın ve fakülte meclislerinin yapabilecekleri işler tayin ve tesbit olunmuştur. Her fakülte kendi kürsülerine ait derslerin muntazam ve mükemmel devam etmesinden ve kendisine ait lâboratuvarların muntazam işlemlerinden mesuldür. Kendi iktidarının yetmediği işleri divana bildirerek fakültenin mutlaka iyi işlemlerini temin eder ve bununla mükelleftir.

Enstitünün ilim uzuvları

Enstitünün ilim uzuvları kanununun 18 inci maddesinde gösterildiği veçhile asistandan başlayarak profesöre kadar çıkmak üzere on sınıfa ayrılmıştır. Her sınıfın barem derecesi kanunda gösterilmiştir. Asistan enstitünün en küçük ilim organidir ve bu da ikinci ve birinci sınıf olarak iki dereceden ibarettir, Kanunun tertibinde ilim uzuvlarının tayin ve intihabında ve ilim derecelerinde yükselmesinde esaslı prensipler konulmuştur ve bu cihete çok ehemmiyet verilmiştir.

Netekim bir zatın ikinci sınıf asistan olabilmesi için evvelâ yüksek mektepten en az (âlâ) derecede mezun olması ve mutlak bir ecnebi lisanı bilmesi şarttır. İkinci sınıf asistan birinci sınıfa ve birinci sınıf asistan baş asistanlığa geçebilmek için iktidar ve ehliyetini ispat etmesi ve başasistan olabilmek için liyakat ve iktidarını tevsik ettikten maada ayrıca bir de (doktora) imtihanı vermesi lâzımdır.

Bu derecelere terfi profesörünün fakülteye inhası ve fakülte meclisinin tasvibi ve divanın kararile olur. Başasistanlar liyakat ve iktidarını ispat ettiği takdirde şube şefi olabilirler. Şube şefliğine çıkabilmek için yukarıda bildirilen merasimden başka Divanın kararı vekâletin de tasdiki lâzımdır.

Bunları yapamayan, bu liyakat ve ehliyeti gösteremeyen asistan, baş asistan ve şube şefleri Divanın kararile vekâlete iade olunurlar ve, ilim heyeti arasından çıkarılabilirler.

Vazifesinde muvaffakiyetini ispat eden şube şefleri bir (habilitasyon) imtihanı vererek Doçentliğe yükselirler ve bu rütbeye geldikten itibaren enstitüde ders vermek hakkını kazanmış olurlar, ders vermeğe başlayan Doçentler enstitünün yeni yetişmekte olan kıymetli ilim uzuvlarıdır.

Doçentliğe terfi fakültesinin teklifi, Divanın kararı ve vekâletin tasdiki ile olur, doçentler iki sınıfa ayrılmıştır.

Bir doçentin bu unvana ait olan bütün haklardan istifade edebilmesi ancak bir ilim heyeti huzurunda usulden olan (vazifeye başlama) konferansını vermesiyle kabildir. Ehliyetini ispat eden ikinci sınıf doçentler üç sene sonra otomatik olarak birinci sınıfa çıkabilirler.

Müddetini dolduran ve vazifesinde ehliyet gösteren doçentler mensup olduğu fakültesinin ve Divanın esbabı mucibeli teklifi ve vekâletin tasdiki ile (avser ordentlih) profesörlüğe tayin olunurlar. Bu tayin fevkalâde muvaffakiyetler dolayısıyla daha evvel de yapılabilir.

Kanununun 21 inci maddesinde gösterilen (avser ordentlih) profesörler müessesenin tedris ve araştırma sahalarında kuvvetli ilim uzuvleridir. Bunlar bir profesör için kâfi derecede geniş olmayan fakat mevzuu itibarile çok ehemmiyetli bulunan ve ayrı bir mümessile lüzum ve ihtiyaç gösteren dar fakat müstakil ilim sahalarının yahut müstakil bir kürsünün hususî bir ihtimam isteyen bir kısmını temsil ve deruhde ederler.

(Avser ordentlih) profesörlükte iki sınıftır. (Avser ordentlih) profesörlükten ordinaryüslüğe yükselmek ancak böyle bir makamın açılmasıyla olabilir. Böyle bir makam açıldığı takdirde yahut yeniden bir kürsü kurulduğu zaman fakültenin Ordinaryüsleri toplanarak uzun esbabı mucibeli bir teklif ile (avser ordentlih) profesörler arasından iki yahut üç zatin ismini divana teklif ederler. Divan bu isimleri mütaleası ile birlikte vekâlete arzeder. Vekâlet bunlar arasından birini seçer. Eğer vekâlet hiç birisini seçmez ve muvafık bulmazsa teklif tekrar liste tanzimi için divan vasıtasıyla fakülteye iade olunur.

Ordinaryüsler enstitü kürsülerinin ders verme ve araştırma sahalarında en yüksek mümessildirler.

Enstitünün ilmi ruhunu daima tazelemek için açılan bir Ordinaryüslüğe yukarıda izah edilen

şerait dairesinde intihapla enstitü haricindeki başka ilim müesseselerinden ve yüksek mekteplerden ilmî hayat sahibi zatler arasından da alınabilir.

Avrupadan bu kürsüler için getirilecek profesörlerin ise kendi memleketlerinde en aşağı (avser ordentlih) profesörlükte bulunmuş olmaları şarttır.

İlmî ve iktisadî işletmeler müdürü, müessesenin bilûmum ilmî ve amelî işletmelerinin başı ve mesulüdür.

Yüksek mektebi bitirmiş ve diploma almış olması esas olmakla beraber uzun tecrübelere geniş ve pratik malûmata malik olması şarttır.

Bu müdür İktisat enstitüsü müdürünün teklifi, fakültesinin tensibi ve vekâletin tasdiki ile tayin olunur.

Kanunun 23 üncü maddesinde tasrih edildiği tedris heyetinde yukarıda bildirilen ilim heyetinden başka bir de (Lektör) ler mevcuttur ki bunlar mahdut ve muayyen bilgilerin muallimidirler. Meselâ lisan dersleri ile riyaziye, hukuk ve idare ilmi, sıhhat ilmi, gibi ve buna benzer dersleri (Lektör) ler okuturlar. Bunlarda divanın teklifi ve vekâletin tasdiki ile tayin olunurlar.

Müessese rektörü tedris elemanlarına sömestre dahilinde ancak bir hafta izin verebilir. Daha fazla izin ancak divan vasıtasile vekâlet tarafından verilir.

Profesörlerle doçentlerin inzibatî suçlarına ait işler nasıl kılınacağı bir talimatname ile tesbit edilen (Haysiyet divanı) tarafından rüyet olunur. Bu divanın vereceği kararlar vekâletin tasdikine iktiran ettikten sonra icra olunur.

Doçent ve profesörlerden hariç olan tedris ve idare uzuvları bu hususta vekâlet memurları gibi muamele görürler ve umumî kaidelere tâbidirler.

Enstitünün idare uzuvları

Kanunun 29 uncu maddesinde enstitünün idare memurları ve bunların barem dereceleri gösterilmiştir. 4 fakülteden müteşekkil olan enstitü leylidir.

Talebenin gece de mektepte kalması, iskân ve iaşesinin müessesece temin olunması, intizam ve inzibatın daima göz önünde ve nezaret altında bulundurulması itibarile müessesenin idare, inzibat ve hesap işleri geniş ve şümullüdür.

Bundan maada enstitünün umumî rektörlük ve fakültelerin dekanlık ve profesörlük makamlarının kendimizden bu mevkileri işgal edecek ilim uzuvları yetişinceye kadar hep yabancı memleketlerden getirilecek ecnebi profesörlere tevdi edilmek mecburiyeti vardır.

Memleketimizin idarî ve malî kanunlarına vâkıf olmayan bu zevatın yanlarında ve maiyetlerinde çalışacak türk memurların çok kuvvetli ve bütün idarî ve malî işlere bihakkın aşına ve tecrübe görmüş kimselerden olması çok ehemmiyetli görülmüştür. Onun için idare memurları kadrosunda beşinci dereceden bir umumî kâtip ile, aynı derecede bir idarî müşavir konulmuştur. Yüksek mektepten mezun olmakla beraber Avrupada tahsilini tevsi etmiş ve uzun müddet müessese müdürlüklerinde, idare ve tedris vazifelerinde bulunmuş ve tecrübe görmüş zevattan olması meşrut bulunan bu iki memuriyetten umumî kâtip rektörün daima müessese dahilinde ve rektörlük makamile fakülteler arasındaki ve divan meclislerindeki idarî işlerinin mükemmelen tedvirini ve idarî müşavir de rektörlük makamile vekâlet arasındaki bilûmum idarî işleri bir intizam içinde cereyanını temin edecektir. Müessesenin muntazam işleyebilmesi ve idare işlerindeki intizamsızlık yüzünden ilmî çalışmasının sekteye uğramaması için bu teşkilâta lüzum ve ihtiyaç görülmüştür ve diğer idare memurlukları da keza aynı maksat ve gayeyi temin için vazolunmuştur.

Bu kanun, (30) uncu maddede tasrih edildiği veçhile 29 teşrinievvel 1933 tarihinde meriyete girecek ve o tarihten itibaren yüksek ziraat ve baytar mektepleri lâğvedilmiş bulunacaktır. Bu suretle mülga mekteplerin bilûmum memurin ve muallimin ve müstahdemin kadroları yüksek enstitüye intikal etmiş bulunacaktır. 29 teşrinievvel 1933 hem Büyük Cümhuriyet bayramına tesadüf ettiğinden hem de müessesenin inşaat ve tesisatı o tarihe kadar ikmal ederek enstitünün küşat

resmi o tarihte yapılacağından kanunun bu tarihten itibaren tatbik mevkiine geçmesi bu bakımdan muvafık görülmüştür.

(Yüksek enstitü) kanununa ayrıca beş muvakkat madde ilâve edilmiştir.

Birinci muvakkat madde : Enstitü ilim kadrosu tamamen teşekkül edinceye kadar Ziraat vekiline müessesenin ihtiyacı olan profesörleri yabancı memleketlerden getirmek salâhiyetini vermektedir.

Yalnız hariçten getirilecek bu mütehassıs zevatın kendi memleketlerinde de getirileceği makam ve dereceleri almış bulunmaları şart konulmuştur.

İkinci muvakkat madde : İstikbalde enstitünün en kıymetli ilim uzuvları olacak olan ve elyevm yüksek ziraat ve baytar mekteplerinde şef ve baş asistan olarak istihdam edilmekte bulunan ve hepsi yüksek tahsilini ikmal ettikten sonra Avrupada malûmatlarını ve ihtisaslarını tevsi etmiş genç ve güzide elemanların yeni müessesede alacakları mevki ve maaş derecelerine aittir. Bu şef ve asistanlar bu gün ücretli kadro ile istihdam edilmektedir.

Bu madde kanunda yazılı ihtisas imtihanlarını ve doktoralarını vakit ve zamanile yaparak liyakat ve ehliyetlerini ispat edecek olan bu genç ilim uzuvlarının ne suretle ve hangi derecede bareme gireceklerini ve alacakları maaş miktarlarını göstermektedir.

Bu kanunun bu muvakkat maddesi her biri uzun müddetten beri ilim müesseselerinde çalışan, şimdiye kadar ücretle istihdam edildiklerinden dolayı baremdeki derecelerini alamamış olan bu gençlere istikbal göstermekte ve çalıştıkları takdirde nail olabilecekleri dereceleri temin ve irae etmektedir.

Bu gençlerin bütün kuvvet ve azm ile çalışarak ileride bu gün maiyetlerinde çalıştıkları profesörleri istihlâf edebilmeleri için kendilerine böyle bir istikbal gösterilmesine katî lüzum vardır.

Üçüncü muvakkat madde : Bu liyakat ve iktidarı gösteremeyen şef ve asistanların enstitüde kalamayarak vekâlete iade edileceklerini bildirmektedir.

Dördüncü muvakkat madde : Bu kanunla lâğvedilen yüksek ziraat ve baytar mekteplerindeki müderrisliklerin bu kanunda tarif edilen profesörlük karşılığı olmadığını, ve profesör unvan ve hakkını alabilmek ancak bu kanunda gösterilen şartları haiz olmakla mümkün olabileceğini, izah etmektedir.

Beşinci muvakkat madde : Bu kanuna merbut bulunan ilim ve idare heyetlerine ait kadroların faal kısımlarının karşılıklarının lâğvedilen yüksek ziraat ve baytar mektepleri memurin, muallimin ve müstahdemin kadrolarile (yüksek enstitü) masarifatı umumiyesi için 1933 senesi bütçesine konulan tahsisattan tesviye edileceğini bildirmektedir.

Kanunun madde ve kısımlarına ait verilen bu izahattan sonra doğru ve hakikî bir memleket ilminin bize vereceği bütün bu ziraî ve iktisadî gayeler ile geçirmek kaygusile hazırlanan ve memlekette o « ilmi benliği » tam manasile kuracak olan (Yüksek ziraat enstitüsü) nün teşkilâtına ait kanunun katî lüzum ve ehemmiyetini bildiren işbu esbabı mucibe lâyihası leffen takdim kılındı.

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat encümeni
Karar No. 5
Esas No. 1/715

27 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Yüksek ziraat enstitüleri teşkilâtı hakkında Ziraat vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 24-V-1933 tarih ve 6/1589 numaralı tezkeresile Büyük Meclise gönderilen ve encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Ziraat vekili Muhlis Beyefendi hazır olduğu halde okunup konuşuldu.

Ziraat enstitüleri ile âli mektepler kurulması ve ziraat derslerini gösterme tarzının ıslahı için

evvelce Büyük Millet Meclisince kabul edilen 20 - VI - 1927 ve 1109 numaralı kanuna göre yapılması kararlaştırılan müesseseler bu gün meydana getirilmiş bulunuyor.

Ziraat fennî, riyaî ilimler gibi mutlak kaide ve usuller gösteren bir ilim olmasından ziyade tecrübe ve tetkika muhtaç bulunan ve tatbik olunduğu yerlerde her memleketin iklim, toprak ve iktisadî ve içtimai şartlarına göre değişiklikler gösteren bir ilimdir. İşte memleketimizde de bu esaslı nokta göz önünde tutularak toprak ve iklimin ve mahallî şartların kabiliyetine uygun gelecek bir tarzda ziraat bilgilerini ve yeniliklerini bulup meydana getirmek ve bunları memleketin her tarafına yayacak elleri yetiştirmek bu günün en faydalı ve verimli işlerindedir.

İktisadiyatımızın temeli olan ziraatimizi ilerletecek bu müesseselerin bu maksatlar altında kurulması lüzumu kendiliğinden anlaşılır.

Ziraat fenninin gözettiği ülkü; nebat ve hayvan yetiştirmek ve bunları kıymetlendirmek olduğuna göre şimdiki yüksek ziraat ve baytar mekteplerinin kelimenin en geniş manasile (Yüksek ziraat enstitüleri) adı altında birleştirilmesi pek yerinde görülmüştür. Ziraatin maksadı türlü türlü nebatları ve baytarlık ise hayvanları yetiştirmek ve ziraat sanatleri de bunların hasılâtını kıymetlendirmek olduğuna ve tabii ilimler de bu ilimlerin temeli bulunduğuna göre lâyihaın birinci kısmı teşkil eden kuruluşta Ziraat enstitülerinin tabii ilimler, ziraat ve baytar ve ziraat sanatleri namları altında dört fakülteye ayrılmasını encümenimiz muvafık görmüştür.

Lâyihaın ikinci ve üçüncü kısımlarındaki idare tarzları ve ilim uzuvlarına dair hükümler, bütün dünyanın bu gibi ilim müesseselerinde uzun senelerin verdiği tecrübeler neticesi olarak kabul ve tatbik edilen esaslardan alındığına göre encümen, idare kısmına ait maddeleri pek az değişikliklerle kabul etmiş ve ancak ilim uzuvları kısmının 20 - ve 21 inci maddelerinde aşağıdaki sebeplerden dolayı bazı değişiklikler yapmayı zarurî görmüştür:

A - 20 inci maddede, vazifesinde liyakat gösteren birinci sınıf docentlerin büyük muvaffakiyetleri dolayısıyla profesörlüğe tayini muvafık görüldüğü halde bunların terfi ettiği derece maaşını alabilmeleri için «müddetin doldurulması kaydını» encümenimiz, ilim ve fennin memleketimizde kökleşmesi noktasından kaldırmış, fakülte ve divanın takdirile profesörlüğü istenenlerin kayitsiz ve şartsız mukabili olan maaşla birlikte terfilerini kabul etmiştir.

B - 21 inci maddede ordinaryüs adile ilmin en yüksek derecesini alacak olan birinci sınıf profesörlerin o derecenin maaşını alabilmesi için o makamın açık bulunması şartı encümence kabul edilmemiştir. Çünkü bütün hayatını ilim ve fenne bağlayan ve göze görünen eserleriyle memlekette büyük hizmetler görecektir ve sayıları esasen mahdud bulunacak olan bu gibi yüksek ilim adamlarının yalnız unvan ile ikdarı düşünmek, aranılan maksada uygun görülmemiştir.

Lâyihadaki 25, 26, 27, 31 inci maddelerin kanun çerçevesi içine alınmasından ziyade nizamnamaya konulması muvafık görüldüğünden kanundan çıkarılmıştır.

Bu lâyihada yazılı ve bütün milletlerce kullanılan ilim ve fen unvanlarının ileride dil tetkik cemiyetimiz tarafından karşılıkları bulununcaya kadar şimdilik aynen kabulünü encümenimiz zarurî görmüştür.

Havaleleri mucibince Bütçe encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Ziraat E. Rs.	M. M.	Kâ.					
	Aksaray		Afyon,	Denizli	Çorum	Eskişehir	Kars
M. Rahmi	Yaşar	İs. Hakkı	Cemal	Yusuף	Nabî	Cafer	Ömer Kâni
Konya	Ankara	Adana		Kastamonu	Sinop		İstanbul
M. Lâtfi	Muslihittin	Ö. Resül		H. Hilmi	Hulûsi		Mitat

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 205
Esas No. 1/715

6 - VI - 1933

Yüksek Reisliğe

Ankara Yüksek ziraat enstitüsü teşkilâtı hakkında olup Ziraat encümenince tetkik edildikten sonra 28 Mayıs 1933 tarihinde encümenimize tevdi edilen kanun lâyihası tetkik ve müzakere olundu.

Memleketimizin tabii şartlarını tetkik ederek ziraat ve baytarlık ilminin teessüsüne hizmet etmek, ilim adamlarını yetiştirmek ve bu suretle ziraat, hayvancılık ve ziraat sanatlarının memleketimizde inkişaf ve terakkisini temin eylemek üzere şahsiyeti hükmiyeti haiz bir irfan yurdunun kurulmasını istihdaf eden kanun lâyihası esas itibarile encümenimizce de kabul edilmiş ve Ziraat encümenince hazırlanan lâyiha üzerinde yapılan tadil ve ilâveler aşağıda zikrolunmuştur:

On dördüncü madde, enstitü büyük meclisinin kimlerden terekküp edeceğini bildirmekte olup talebenin meclis hayatına alışmasında faidei mahsusa mülâhaza edildiğine ve esasen bu gibi yüksek müesseseleri bulunan memleketlerde bu usulün tatbik edilmekte olduğu tetkikattan anlaşıldığına binaen talebenin de mevzu bahis meclise iştirakini teminen maddeye bir fıkra ilâve olunmuştur.

Tesis olunan yüksek ziraat enstitüsü tedris heyeti ile memurun kadrosunun tesbit edilerek kanuna raptedildiğini ve Halkalı ziraat mektebi âlisi ile Baytar âli mektebi kadrolarının 1452 numaralı kanuna bağlı cetvelden yeni teşkilât kanununun tatbikından itibaren tayyolunacağını ifade eden hükümler 27 ve 28 inci madde olarak lâyhaya ilâve olunmuştur.

Muvakkat ikinci maddenin ikinci fıkrası, tayin edilecek şef ve başasistanlara memuriyet derecelerinin mukabili ücret olarak verilebileceğini ifade ve miktarlarını cetvele raptetmektedir. Bunların istihkak kesbedecekleri maaş miktarile mukabilinde alabilecekleri ücret miktarının fıkra metninde ifadesi daha münasip görüldüğünden madde o suretle tesbit olunmuştur.

Muvakkat 5, 6, 7 inci maddeler bütçe tatbikatına müteallik hükümleri ihtiva etmekte olup mütebaki maddeler aynen kabul edilmiş ve Yüksek heyetin nazarı tasvibine arz olunmuştur.

Reis					
Gümüşane	Aksaray	Çorum	Edirne	Elâziz	Erzurum
H. Fehmi	A. Süreyya	Mustafa	Faik	H. Tahsin	Aziz
İstanbul	Isparta	Kayseri	Kırklareli	Manisa	Niğde
Sadettin	Mükerrem	A. Hilmi	Şevket	Turgut	Faik
Sivas					
M. Remzi					

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara yüksek ziraat enstitüsü kanun lâyihası

Birinci kısım

Kuruluş

MADDE 1 — Ziraat vekâletinin mürakabe-sinde (Ankara yüksek ziraat enstitüsü) kurulmuştur. Enstitü hükmî şahsiyeti haiz, bağışlama ve vasiyetleri kabule ehil ve mülhak bütçe ile idare olunan bir amme müessesesidir. Enstitünün malları Devlet malları ve tedris ve idarede kullanılan memuru Devlet memurları hukukuna maliktir.

MADDE 2 — Enstitü tabii ilimler, ziraat, baytar ve ziraat sanatleri namile dört fakülteden mürekkep akademik bir müessesedir. Ders okutur, kendi sahasında ilmî ve fennî araştırmalar yapar. Reyler ve fikirler verir ve neşriyatta da bulunur.

İkinci kısım

İdare

MADDE 3 — Enstitünün idare uzuvları:

- I. Rektör,
- II. Divan
- III. Tedris heyeti
- IV. Enstitü büyük meclisi,
- V. Fakülte meclisidir.

I. Rektör

MADDE 4 — Rektörü enstitünün intihap heyeti seçer, bu heyet Ordinaryüs ve (avser Ordentlih) profesörlerle, Doçentlerden ve şube şefleri ile asistanların rektör intihabından evvel aralarından seçecekleri üçer mümessilden teşekkül eder.

MADDE 5 — Rektör iki sene için seçilir, seçme nisanda yapılır. Netice divan tarafından Ziraat vekâletine bildirilir. Kararname ile âli tasdika konduktan sonra tamamlanır. Yeni rektör kabul ve tasdik olunmazsa seçme aynı surette yeniden yapılır.

MADDE 6 — Rektör enstitüyü temsil ve onu idare eder. Bütçeyi hazırlar. Fakülte meclisinden başka bütün meclislere ve divana reislik

ZİRAAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ankara yüksek ziraat enstitüsü kanunu

Birinci kısım

Kuruluş

MADDE 1 — Ziraat vekâletinin mürakabe-sinde (Ankara yüksek ziraat enstitüsü) kurulmuştur. Enstitü hükmî şahsiyetli, bağışlama ve vasiyetleri kabule ehil ve mülhak bütçe ile idare olunan bir amme müessesesidir. Enstitünün malları Devlet malları ve tedris ve idare uzuvları da Devlet memurları hukukuna maliktir.

MADDE 2 — Enstitü; tabii ilimler, ziraat, baytar ve ziraat sanatları namile dört fakülteden mürekkep akademik bir müessesedir. Ders okutur, kendi sahasında ilmî ve fennî araştırmalar yapar, reyler ve fikirler verir ve neşriyatta da bulunur.

İkinci kısım

İdare

MADDE 3 — Enstitünün idare uzuvları:

- I. Rektör,
- II. Divan,
- III. Tedris heyeti,
- IV. Enstitü büyük meclisi,
- V. Fakülte meclisidir.

I. Rektör

MADDE 4 — Rektörü enstitünün intihap heyeti seçer, bu heyet Odrinaryüs ve profesörlerle doçentlerden ve şube şefleriyle asistanların rektör intihabından evvel aralarından seçecekleri üçer mümessilden teşekkül eder.

MADDE 5 — Rektör iki sene için seçilir, seçme nisanda yapılır. Netice divan tarafından Ziraat vekâletine bildirilir. Kararname ile âli tasdika konduktan sonra tamamlanır. Yeni rektör kabul ve tasdik olunmazsa seçme aynı surette yeniden yapılır.

MADDE 6 — Rektör enstitüyü temsil ve onu idare eder. Bütçeyi hazırlar. Fakülte meclisinden başka bütün meclislere ve divana reislik

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 2 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 3 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 4 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 5 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 6 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

yapar. Bunların kararlarını tatbik eder.

MADDE 7 — Rektör, dekan ve divan azası olabilmek için enstitüde en aşağı iki sene ordentli profesör olarak vazife yapmış olmak şarttır

II. Divan

MADDE 8 — Divan aşağıdaki uzuvlardan kurulur:

- I. Rektör,
- II. Prorektör,
- III. Fakülte dekanları,
- IV. Her fakülteden bir mümessil,

Umumî kâtip divan toplanmalarında bulunursa da rey hakkı yoktur. Protokolları idare eder.

MADDE 9 — Divan, enstitünün en yüksek hüküm ve karar merciidir. Başlıca vazifesi şunlardır:

- I. Enstitü bütçesinin tesbiti,
- II. Profesör ve doçentlerin intihabı,
- III. İmtihan, tedris usulleri, ders cetvelleri hakkında fakültelerin, yaptıkları tekliflerin tetkiki,
- IV. Demirbaşların idaresi, icar ve isticar mukavelesi akti, vekâletin tasvibile gayrimenkul malların temlik ve temellükü bütçedeki tahsisatın sarfı, Münakasa, müzayede icrası ve mukavele akti,
- V. Enstitü kadrosundaki memur ve müstahdemlerin tayini ve haklarında inzibati kararlar itası. (Memurların tayini vekâletin tasdikile tamamlanır). Vekâletin muvafakatile bağışlamaların, vasiyetlerin kabulü,
- VI. Tesis hükümlerinin icrası,

MADDE 10 — Divan, Ziraat vekâletinin istişari yardımcısıdır. Bu hususta gerek cevaben gerek kendiliğinden rey ve mütalea bildirir.

MADDE 11 — Divan, enstitü ile Ziraat vekâleti arasında temas vasıtasıdır. Divan namına yazılan evrakı Rektör imzalar.

MADDE 12 — Rektör ihtiyaca göre Divanı toplar. Kararlar ancak yedi azanın bulunmasıyla alınabilir ve ekseriyetle verilir. Reyler müsavi olursa rektörün bulunduğu taraf kazanır. Dört divan azası tarafından yazı ile istenirse rektör

yapar. Bunların kararlarını tatbik eder.

MADDE 7 — Rektör, dekan ve divan azası olabilmek için enstitüde en aşağı iki sene ordinaryüs olarak vazife yapmış olmak şarttır.

II. Divan

MADDE 8 — Divan aşağıdaki uzuvlardan kurulur:

- I. Rektör,
- II. Prorektör,
- III. Fakülte dekanları,
- IV. Her fakülteden bir mümessil,

Umumî kâtip divan toplanmalarında bulunursa da rey hakkı yoktur. Protokolları idare eder.

MADDE 9 — Divan enstitünün en yüksek hüküm ve karar merciidir. Başlıca vazifesi şunlardır:

- I. Enstitü bütçesinin tesbiti,
- II. Ordinaryüs ve profesör ve doçentlerin intihabı,
- III. İmtihan, tedris usulleri, ders cetvelleri hakkında fakültelerin yaptıkları tekliflerin tetkiki,
- IV - Demirbaşların idaresi, icar ve isticar mukavelesi akti, vekâletin tasvibile gayrimenkul malların temlik ve temellükü, bütçedeki tahsisatın sarfı, münakasa, müzayede icrası ve mukavele akti,
- V - Enstitü kadrosundaki memur ve müstahdemlerin tayini ve haklarında inzibati kararlar verilmesi (memurların tayini vekâletin tasdikile tamamlanır.) Vekâletin muvafakatile bağışlamaların, vasiyetlerin kabulü,
- VI - Tesis hükümlerinin icrası.

MADDE 10 — Divan, Ziraat vekâletinin istişari yardımcısıdır. Bu hususta gerek cevaben gerek kendiliğinden rey ve mütalea bildirir.

MADDE 11 — Divan, enstitü ile Ziraat vekâleti arasında temas vasıtasıdır. Divan namına yazılan evrakı rektör imzalar.

MADDE 12 — Rektör ihtiyaca göre divanı toplar. Kararlar ancak yedi azanın bulunmasıyla alınabilir ve ekseriyetle verilir. Reyler müsavi olursa rektörün bulunduğu taraf kazanır. Dört divan azası tarafından yazı ile istenirse rektör

MADDE 7 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 8 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 9 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 10 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 11 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 12 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

divanı toplamağa mecburdur. Divan, çalışma talimatnamesini kendi yapar, ve rektörün divana sormaksızın yapabileceği işleri tesbit eder.

Tedris heyeti

MADDE 13 — Tedris heyeti, fakültelerdeki bütün profesör ve doçentlerden mürekkeptir. Rektör ve divan, tedris heyetine enstitüye ait ve akademik işler için teklifte bulunabilirler. Rektör bu hakkını bilhassa divanın bir kararını yapmakta tereddüt ederse kullanır. On bir aza yazı ile heyetin toplanmasını isterse rektör tedris heyetini toplamağa mecburdur. Divan ile tedris heyeti arasında anlaşamamazlık olursa divan tedris heyetinin kararını kendi mütaleası ile birlikte vekâlete bildirir. Vekâlet makamı hakem olur.

Enstitü büyük meclisi

MADDE 14 — Enstitü büyük meclisi, profesörlerden, doçentlerden, şube şeflerinden, asistanlardan, rektörlerden ve memurlardan mürekkeptir. Bu meclis ya bizzat rektör tarafından, yahut divan tarafından veya doçent, şube şefleri ve asistanlardan mecmuan yirmi beş kişinin tahrirî isteği üzerine toplantıya çağırılır.

Fakülteler

MADDE 15 — Her fakültenin başında iki senede bir değişen bir dekan vardır. Dekan fakültenin mümessili ve idare âmiridir ve fakülte meclisi Ordünaryüs ve (avser ördentli) profesörlerle doçentlerden mürekkeptir.

MADDE 16 — Fakültelerin iç teşkilâtına, çalışma tarzına ve fakültelerde ders vermek hakkının kazanılmasına ve (Doktor) unvanının verilmesine ait işler divan tarafından yapılan ve Ziraat vekâletinin tasvibile tamamlanan fakülteler talimatnamesile tesbit olunur.

Umumî sahalarda ders vermek salâhiyeti itası ve bu hususta teklif yapmak hakkı divana aittir. Divan bu hakkını fakültele verebilir.

MADDE 17 — Her fakülte kendisine ait ders ve tatbikatın mükemmel ve birbirine uygun olmasına dikkat eder. Bunun için kendi

divanı toplamağa mecburdur. Divan çalışma talimatnamesini kendi yapar ve rektörün divana sormaksızın yapabileceği işleri kararlaştırır.

Tedris heyeti

MADDE 13 — Tedris heyeti, fakültelerdeki bütün ordinaryüs ve profesör ve doçentlerden mürekkeptir. Rektör ve divan, tedris heyetine enstitüye ait ve akademik işler için teklifte bulunabilirler. Rektör bu hakkını bilhassa divanın bir kararını yapmakta tereddüt ederse kullanır. On bir aza yazı ile heyetin toplanmasını isterse rektör tedris heyetini toplamağa mecburdur. Divan ile tedris heyeti arasında anlaşamamazlık olursa divan tedris heyetinin kararını kendi mütaleasile birlikte vekâlete bildirir. Vekâlet makamı hakem olur.

Enstitü büyük meclisi

MADDE 14 — Enstitü büyük meclisi, ordinaryüs ve profesörlerden ve doçentlerden, şube şeflerinden, asistanlardan, muallimlerden ve memurlardan mürekkeptir. Bu meclis ya bizzat rektör tarafından, yahut divan tarafından veya doçent, şube şefleri ve asistanlardan mecmuan yirmi beş kişinin tahrirî isteği üzerine toplantıya çağırılır.

Fakülteler

MADDE 15 — Her fakültenin başında iki senede bir seçilen bir dekan vardır. Dekan fakültenin mümessil ve idare âmiridir. Fakülte meclisi ordinaryüs ve profesörlerle doçentlerden mürekkeptir.

MADDE 16 — Fakültelerin iç teşkilâtına, çalışma tarzına ve fakültelerde ders vermek hakkının kazanılmasına ve (doktor) unvanının verilmesine ait işler divan tarafından yapılan ve Ziraat vekâletinin tasvibile tamamlanan fakülteler talimatnamesile tesbit olunur.

Umumî sahalarda ders vermek salâhiyeti itası ve bu hususta teklif yapmak hakkı divana aittir. Divan bu hakkını fakültele verebilir.

MADDE 17 — Her fakülte kendisine ait ders ve tatbikatın mükemmel ve birbirine uygun olmasına dikkat eder. Bunun için kendi mevcut

MADDE 13 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

**MADDE 14 — Enstitü büyük meclisi ordi-
naryüs ve profesörlerden ve doçentlerden, şube
şeflerinden, asistanlardan, muallimlerden ve
memurlar ile her fakülte talebesinin kendi ara-
larından seçeceği üçer murahhastan mürek-
keptir. Bu meclis ya bizzat rektör tarafından,
yahut divan tarafından veya doçent, şube şefleri
ve asistanlardan mecmuan yirmi beş kişinin tah-
rirî isteği üzerine toplantıya çağrılır.**

MADDE 15 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 16 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 17 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

mevcut kuvveti yetmezse arttırılması için di-
van vasıtasile Ziraat vekâletine müracaat eder.
Fakülteler kendilerine bağlı kürsü ve enstitü-
lerin tedrisata ait şikâyetlerini dinler ve icap
ederse bunları diyan vasıtasile vekâlete bildirir.

III üncü kısım

İlim uzuvları

MADDE 18 — Enstitünün ilim uzuvları ve
bunların barem derecesi aşağıdaki cetvelde
gösterilmiştir:

	Barem derece
I - İkinci sınıf asistan	10
II - Birinci » »	9
III - Baş asistan	8
IV - Şube şefi	7
V - İkinci sınıf doçent	6
VI - Birinci sınıf doçent	5
VII - İkinci sınıf profesör [Avser ordentlih]	4
VIII - Birinci sınıf profesör [»]	3
IX - İkinci sınıf ordinaryüs	2
X - Birinci sınıf ordinaryüs	1

MADDE 19 — Asistanlar enstitünün yar-
dımçı kuvvetidirler. Ders vermek hakları yok-
tur. İkinci sınıf asistan olabilmek için bir
yüksek mektepten (iyi) derecede mezun olmak
en aşağı bir ecnebi ilim lisanı bilmek ve bir ih-
tisas imtihanı vermiş olmak şarttır. Asistanlar
vazifesinde üç seneden fazla kalamaz. Terfi
edemezse asistanın mekteple alâkası kesilir ve
asistanlık hakkını kaybederek asistanlıktaki
maaşı ve hizmeti hakkı müktesep olmaksızın
umumî hükümlere göre vekâletin diğer vazife-
lerine tayin olunur.

Baş asistan olabilmek için doktora imtihanı
vermek ve (doktor) unvanını kazanmak şarttır.

Dokorasını vermiş ve vazifesinde kabiliyet
göstermiş olanlar şube şefliğine yükselir. İkin-
ci sınıf asistanlıktan birinci sınıfa ve birinci
sınıftan başasistanlığa yükselmek profesörün
fakültesine teklifte bulunmasile olur. Fakülte
teklifi kabul ederse karar alınmak üzere işi di-
vana bildirir. Divan da bunu kabul ederse baş-
ka muameleye lüzum kalmaksızın terfi etmiş
olur ve keyfiyet vekâlete bildirilir. Ancak şube
şefliğine çıkmak için vekâletin de tasdikı lâzım-
dır. Asistanlığa, başasistanlığa ve şube şefliğine

kuvveti yetmezse arttırılması için Divan vasıta-
sile Ziraat vekâletine müracaat eder. Fakülteler
kendilerine bağlı kürsü ve enstitülerin tedrisata
ait şikâyetlerini dinler ve icap ederse bunları
divan vasıtasile vekâlete bildirir.

Üçüncü kısım

İlim uzuvları

MADDE 18 — Enstitünün ilim uzuvları ve
bunların barem dereceleri aşağıdaki cetvelde
gösterilmiştir:

	Barem derecesi
I. İkinci sınıf asistan	10
II. Birinci sınıf asistan	9
III. Baş asistan	8
IV. Şube şefi	7
V. İkinci sınıf doçent	6
VI. Birinci sınıf doçent	5
VII. İkinci sınıf profesör	4
VIII. Birinci sınıf profesör	3
IX. İkinci sınıf ordinaryüs	2
X. Birinci sınıf ordinaryüs	1

MADDE 19 — Asistanlar enstitünün yardım-
cı kuvvetidirler. Ders vermek hakları yoktur.
İkinci sınıf asistan olabilmek için bir yüksek
mektepten veya bu enstitülerden (iyi) derecede
mezun olmak, en azı bir yabancı dili bilmek ve
bir ihtisas imtihanı vermiş olmak şarttır. Asis-
tanlar vazifesinde üç seneden fazla kalamaz.
Terfi edemezse asistanın mekteple alâkası kesil-
ir ve asistanlık hakkını gaybederek umumî hü-
kümlere tâbi olur. Baş asistan olabilmek için
doktora imtihanını vermek ve (Doktor) unvanı-
nı kazanmak şarttır.

Dokorasını vermiş ve vazifesinde kabiliyet
göstermiş olanlar şube şefliğine yükselir İkinci
sınıf asistanlıktan birinci sınıfa ve birinci sınıf-
tan baş asistanlığa yükselmek profesörün fakül-
tesine teklifte bulunmasile olur. Fakülte teklifi
kabul ederse karar alınmak üzere işi divana
bildirir. Divanda Divan da bunu kabul ederse
namzet başka muameleye lüzum kalmaksızın terfi
etmiş olur ve keyfiyet vekâlete bildirilir. An-
cak şube şefliğine çıkmak için vekâletin de tas-
dikı lâzımdır. Asistanlığa, baş asistanlığa ve
şube şefliğine terfi için yapılan teklifler divanca
kabul edilmezse keyfiyet vekâlete bildirilir ve

terfi için yapılan teklifler divanca kabul edilmezse keyfiyet vekâlete bildirilir, ve bu şahsın enstitü dışında başka bir işte kullanılması ileri sürülür ve vekâletin başka bir vazifesine tayin olunur. Habilitasyon imtihanını veren şube şefi doçentliğe yükselebilir ve enstitüde ders vermek hakkını kazanır.

MADDE 20 — Doçentler enstitünün yeni yetişmekte olan akademik unsurlarıdır. Doçentlik fakülte tarafından ileri sürülür. Divanca tesbit vekâletçe tasdik olunur. Doçentliğe ait haklardan istifade için usulden olan (vazifeye başlama konferansını) vermek şarttır. Doçentler iki sınıftırlar. Üç sene ikinci sınıfta çalışan doçent otomatik olarak birinci sınıfa çıkar. Üç sene içinde (avser ordentlih) profesör olmak liyakati gösteremeyenler daha iki sene içinde bırakılırlar. Bu müddet içinde de gösteremezse fakültesinin müracaatı ve divanın kararı ile vekâlete verilir ve vekâletçe başka bir vazifeye tayin olunur. Müddetini dolduran ve vazifesinde liyakat gösteren birinci sınıf doçentler fakülte ve divanın esbabı mucibeli teklifile vekâletçe (avser ordentlih) profesörlüğe tayin olunur. Bu tayin büyük muvaffakiyetler dolayısıyla daha evvel de yapılabilir. Şu kadar ki müddeti dolmadıkça terfi ettiği derecenin maaşını alamaz.

Amelî ve iktisadî işletmeler müdürü de doçentlerden sayılır. On sene hizmetten sonra liyakati görülürse ikinci sınıf (avser ordentlih) profesörlüğe tayin olunur. Amelî - iktisadî işletmeler müdürünün pratik tecrübeye malik olması şart olduğundan asistan ve doçentlerden gayri zatlar arasından da seçilebilir.

Fakat yüksek tahsilini bitirmiş ve diploma almış olması şarttır. Bu müdür İktisat enstitüsü müdürünün teklifi ve Ziraat fakültesinin tensibi ve vekâletin tasdikı ile tayin olunur.

MADDE 21 — (Avser ordentlih) profesörler, müessesenin tedris ve araştırma itibarile pek liyakatli ilim uzuvlarıdır. Müstakil tedris sahalarının hususî bir ihtimam isteyen kısımları kendilerine verilir. Bir ordinaryüs için kâfi derecede geniş olmayan fakat ehemmiyeti itibarile hususî bir mümessile ihtiyaç gösteren müstakil ilim sahalarını da temsil edebilirler. İki sınıftırlar. Üç senelik bir müddetten sonra ikinci sınıf (avser ordentlih) profesör birinci sınıfa yükselir. Birinci sınıf (Avser ordentlih) profe-

bu şahsın enstitü dışında başka bir işte kullanılması ileri sürülür.

Habilitasyon imtihanını veren şube şefi doçentliğe yükselebilir ve enstitüde ders vermek hakkını kazanır.

MADDE 20 — Doçentler enstitünün yeni yetişmekte olan akademik unsurlarıdır. Doçentlik fakülte tarafından ileri sürülür. Divanca tesbit, vekâletçe tasdik olunur. Doçentliğe ait haklardan istifade için usulden olan (vazifeye başlama konferansını) vermek şarttır. Doçentler iki sınıftırlar. Üç sene ikinci sınıfta çalışan doçent otomatik olarak birinci sınıfa çıkar. Üç sene içinde profesör olmak liyakati gösteremeyenler daha iki sene içinde bırakılırlar. Bu müddet içinde de liyakat gösteremezse fakültesinin müracaatı ve divanın kararı ile vekâlet emrine verilir.

Müddetini dolduran ve vazifesinde liyakat gösteren birinci sınıf doçentler fakülte ve divanın esbabı mucibeli teklifile vekâletçe profesörlüğe tayin olunur. Bu tayin büyük muvaffakiyetler dolayısıyla daha evvel de yapılabilir.

Amelî ve iktisadî işletmeler müdürü de doçentlerden sayılır. On sene hizmetten sonra liyakati görülürse ikinci sınıf profesörlüğe tayin olunur. Amelî ve iktisadî işletmeler müdürünün pratik tecrübeye malik olması şart olduğundan asistan ve doçentlerden gayri zatlar arasından da seçilebilir.

Fakat yüksek tahsilini bitirmiş ve diploma almış olması şarttır. Bu müdür iktisat enstitüsü müdürünün teklifi ve Ziraat fakültesinin tensibi ve vekâletin tasdikı ile tayin olunur.

MADDE 21 — Profesörler, müessesenin tedris ve araştırma itibarile pek liyakatli ilim uzuvlarıdır. Müstakil tedris sahalarının hususî bir ihtimam isteyen kısımları kendilerine verilir. Bir ordinaryüs için kâfi derecede geniş olmayan fakat ehemmiyeti itibarile hususî bir mümessile ihtiyaç gösteren müstakil ilim sahalarını da temsil edebilir.

İki sınıftırlar. Üç senelik bir müddetten sonra ikinci sınıf profesör birinci sınıfa yükselir. Birinci sınıf profesörlükten ordinaryüslüğe

MADDE 20 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 21 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

sörlükten ordinaryüslüğe yükselmek böyle bir makamın açılması olur. Maamafih liyakati fevkalâde takdir edilen ikinci sınıf bir (avser ordentlih) profesör doğruca ordinaryüslüğe tayin olunabilir. Ancak o makam açık değilse yalnız unvanını alıp maaşını alamazlar.

MADDE 22 — Ordinaryüsler müstakil bir ilim sahasının ders verme ve araştırmalar için en iyi mümessildirler. İki sınıftır. İkinci sınıf ordinaryüs on sene sonra birinci sınıfa yükselir.

Açılan veya yeniden kurulan bir kürsüye bir ordinaryüsün tayini için fakülte ordinaryüsü esbabı mucibeli bir teklifle en az iki kaideten üç zatin ismini divana bildirirler. Divan bu isimleri mütaleasile beraber vekâlete arzeder. Vekâlet bunlar arasından en uygun gördüğünü seçer.

Vekâlet hiç birisini kabul etmezse yeni teklif için listeyi fakülteye geri gönderir.

Açılan bir ordinaryüslüğe mutlaka enstitüden bir âlimin getirilmesi lâzımgelmez. Enstitünün ilmî ruhunu daima tazelemek için başka müesseselerden ve yüksek mekteplerden de ilmî hayat sahibi zatlar alınabilir.

Avrupadan çağırılacak profesörler memleketlerinde hiç olmazsa (evser ordentlih) profesörlükte bulunmuş olmalıdırlar.

MADDE 23 — Tedris heyetinde bulunan rektörler muayyen ve mahdut bilgilerin muallimidirler. Mevkileri bütçede tesbit edilmiştir ve divanın teklifi üzerine vekâletçe tayin olunurlar. Aşağıdaki dersler rektörlükle idare olunur. Yabancı diller almanca, ingilizce, fransızca, italyanca, riyaziye, hukuk ve idare ilmi, askerlik, resim, sıhhat ilmi.

MADDE 24 — Dışarıdan enstitünün tedris heyetine alınanlar, girecekleri dereceye ait şartlara malik olmalıdırlar.

Tedris heyetinin vazife ve hakları

MADDE 25 — Enstitüye tayin edilen her profesör bir sene içinde enstitünün merasim salonunda kendi ilmî şubesine ait umumî bir konferans verir. Bu konferansa enstitünün tedris heyetinden başka Ziraat vekili, diğer vekiller, belediye reisi, en yüksek askerî mümessil, idarî ve iktisadî mahfellere mensup yüksek şahsiyetler çağırılır.

yükselmek böyle bir makamın açılması olur. Maamafih liyakati fevkalâde takdir edilen ikinci sınıf bir profesör doğruca ordinaryüslüğe tayin olunabilir.

MADDE 22 — Ordinaryüsler müstakil bir ilim sahasının ders verme ve araştırmalar için en iyi mümessildirler. İki sınıftır. İkinci sınıf ordinaryüs on sene sonra birinci sınıfa yükselir. Açılan veya yeniden kurulan bir kürsüye bir ordinaryüsün tayini için fakülte ordinaryüsü esbabı mucibeli bir teklifle en az iki, kaideten üç zatin ismini divana bildirirler. Divan bu isimleri mütaleasile beraber vekâlete arzeder. Vekâlet bunlar arasından en uygun gördüğünü seçer. Vekâlet hiç birisini kabul etmezse yeni teklif için listeyi fakülteye geri gönderir. Açılan bir ordinaryüslüğe mutlaka enstitüden bir âlimin getirilmesi lâzımgelmez. Enstitünün ilmî ruhunu daima tazelemek için başka müesseselerden ve yüksek mekteplerden de ilmî hayat sahibi zatlar alınabilir. Avrupadan çağırılacak profesörler memleketlerinde hiç olmazsa profesörlükte bulunmuş olmalıdırlar.

MADDE 23 — Tedris heyetinde bulunan muallimler muayyen ve mahdut bilgilerin muallimidirler. Divanın teklifi üzerine vekâletçe tayin olunurlar. Aşağıdaki dersler muallimlikle idare olunur. Yabancı diller, riyaziye, hukuk ve idare ilmi, askerlik, resim, sıhhat ilmi ve bunlar gibi.

MADDE 24 — Dışarıdan enstitünün tedris heyetine alınanlar, girecekleri dereceye ait şartlara malik olmalıdırlar.

MADDE 22 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 23 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 24 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

Doçentlerin vazifeye başlama dersleri hakkında da aynı hükümler caridir. Bu vazifeyi yapmayan profesörlere (Designatus) denir.

MADDE 26 — Rektör sömestre esnasında bir profesöre bir hafta izin verebilir. Daha fazlası için divan vasıtasile vekâletten izin alınır.

MADDE 27 — Doçentlerle profesör ve ordinaryüslere inzibatî suçları için bir (haysiyet divanı) kurulur. Bu divanın nasıl kurulacağı talimatname ile tesbit olunur. Haysiyet divanının kararları vekâletin tasdikinden sonra icra olunur. Bunların dışında kalan tedris ve idare uzuvlar vekâlet memurları gibi muamele görür.

Enstitünün memurları

MADDE 28 — Enstitünün memurları ve barem dereceleri aşağıda gösterilmiştir:

Adet		Barem derecesi
1	İdarî müşavir	4
1	Muhasebe müdürü	7
1	Muhasebe başkâtibi	11
2	Muhasebe kâtibi	14
1	Veznedar	11
1	Daire müdürü	8
1	Başkâtip	9
1	Kâtip	12
1	Kâtip	14
1	Talebe yurdu âmiri	10
1	Muit	12
2	Muit muavini	14
1	Ayniyat memuru	10
1	Ayniyat kâtibi	12
1	Ayniyat kâtibi	14
1	Depo memuru	14
1	Eczacı	11

MADDE 25 — Doçentlerle profesörlerin ve ordinaryüslerin inzibatî suçları için bir (haysiyet divanı) kurulur. Bu divanın nasıl kurulacağı talimatname ile kararlaştırılır.

Haysiyet divanının kararları vekâletin tasdikından sonra icra olunur.

Bunların dışında kalan tedris ve idare uzuvları vekâlet memurları gibi muamele görür.

Enstitünün memurları

MADDE 26 — Enstitünün memurları ve barem dereceleri aşağıda gösterilmiştir:

İdarî müşavir	4
Muhasebe müdürü	7
Muhasebe başkâtibi	11
Muhasebe kâtibi	14
Veznedar	11
Daire müdürü	8
Başkâtip	11
Kâtip	12
Kâtip	14
Talebe yurdu âmiri	10
Muitler	12
Muit muavinleri	14
Ayniyat muhasibi	10
Ayniyat kâtibi	12
Ayniyat kâtibi	14
Depo memuru	14
Eczacı	11

MADDE 25 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 26 — Ziraat encümeninin tadili gibi.

MADDE 27 — Ankara yüksek ziraat enstitüsü tedris heyeti kadrosu bu kanuna bağlı (1) ve idare memurları kadrosu da (2) numaralı cetvellerde gösterilmiştir. (1) numaralı cetvelde gösterilen tedris heyeti kadrosu azamî olup on sene zarfında tedricen tatbik edilir ve her sene kullanılacak kısmı o sene bütçesine bağlanacak bir cetvel ile tesbit olunur.

MADDE 28 — 1452 numaralı kanuna bağlı (2) numaralı cetvelin ziraat vekâleti kısmında (Halkalı ziraat âli mektebi) ve (baytar âli mektebi) başlıkları altındaki kadrolar tayyedilmiştir.

MADDE 29 — Bu kanun 29 teşrinievvel 1933 tarihinden muteberdir ve bu tarihten itibaren yüksek ziraat ve baytar mektepleri mülgadır.

MADDE 30 — Bu kanunun tatbikına Ziraat vekâleti memurdur.

MADDE 31 — Bu kanunun tatbik sureti bir talimatname ile gösterilecektir.

Muvakkat madde 1 — Ziraat enstitüsü kadrosu tamamen teşekkül edinceye kadar Ziraat vekili ecnebi profesörler ve mütehasıslar getirmeğe mezundur. Ancak yabancı memleketlerden getirilecek bu zatların getirildiği mevki için lâzım olan evsafı haiz olmaları ve kendi memleketlerinin ilim muhitlerinde o dereceyi almış bulunmaları şarttır.

Muvakkat madde 2 — Yüksek mektebi bitirdikten sonra Avrupada tahsilini tevsi etmiş olup elyevm enstitülerde veya bir ilim müessesesinde çalışmakta bulunanlar şef ve baş asistan olarak tayin olunabilirler.

Ancak şefler sekizinci derece, baş asistanlar dokuzuncu derece maaş mukabili olmak üzere merbut kadrodaki ücretleri namzet memur sıfatı ile alırlar.

Bu kanunda yazılı doktora ve imtihanlarını vakit ve zamanında muvaffakiyetle yapmış ve büyük bir kabiliyet göstermiş olan asistanlar kanunun tatbikından iki sene sonra fakülte meclisinin inhası, divanın tasvibi ve vekâletin tasdikı ile sekizinci derecenin maaşını almak üzere enstitü kadrosundaki şefliğe ve şefler de yedinci derecenin maaşını almak üzere doçentliğe terfi ederler. Bunlar ancak iki sene sonra terfi ettikleri derecenin maaşını alabilirler. Kanunun neşrinde birinci sınıf asistanlar (9) uncu derece maaşın mukabili olan (100), ikinci sınıf asistanlar (10) uncu derece maaşın mukabili olan (80) lira ücreti namzet memur sıfatı ile alırlar. İki sene nihayetinde ehliyetini gösterdiği takdirde birer derece yüksek maaşa geçmek hakkını kazanırlar.

Muvakkat madde 3 — Bu kanunun tatbikından itibaren iki sene hitamında baş asistan ve şefler gösterecekleri kabiliyete göre mensup oldukları fakülte meclisinin kararı, divanın tasvibi

MADDE 27 — Bu kanun 29 teşrinievvel 1933 tarihinden muteberdir ve bu tarihten itibaren yüksek ziraat ve baytar mektepleri mülgadır.

MADDE 28 — Bu kanunun tatbikına Ziraat vekili memurdur.

Muvakkat madde 1 — Ziraat enstitüsü kadrosu tamamen teşekkül edinceye kadar Ziraat vekili ecnebi profesörler ve mütehasıslar getirmeğe mezundur. Ancak yabancı memleketlerden getirilecek bu zatların getirildiği mevki için lâzım olan evsafı haiz olmaları ve kendi memleketlerinin ilim muhitlerinde o dereceyi almış bulunmaları şarttır.

Muvakkat madde 2 — Yüksek mektebi bitirdikten sonra Avrupada tahsilini tevsi etmiş olup elyevm enstitülerde veya bir ilim müessesesinde çalışmakta bulunanlar şef ve başasistan olarak tayin olunabilirler.

Ancak şefler yedinci derece, başasistanlar sekizinci derece maaş mukabili olmak üzere merbut kadrodaki ücretleri namzet memur sıfatı ile alırlar.

Bu kanunda yazılı doktora ve imtihanlarını vakit ve zamanında muvaffakiyetle yapmış ve büyük bir kabiliyet göstermiş olan başasistanlar kanunun tatbikinden iki sene sonra fakülte meclisinin inhası, divanın tasvibi ve vekâletin tasdikile sekizinci derecenin maaşını almak üzere enstitü kadrosundaki şefliğe ve şefler de yedinci derecenin maaşını almak üzere doçentliğe terfi ederler. Bunlar ancak iki sene sonra terfi ettikleri derecenin maaşını alabilirler.

Kanunun neşrinde birinci sınıf asistanlar (9) uncu derece maaşın mukabili olan (100), ikinci sınıf asistanlar (10) uncu derece maaşın mukabili olan (80) lira ücreti namzet memur sıfatı ile alırlar. İki sene nihayetinde ehliyetini gösterdiği takdirde birer derece yüksek maaşa geçmek hakkını kazanırlar.

Muvakkat madde 3 — Bu kanunun tatbikinden itibaren iki sene hitamında baş asistan ve şefler gösterecekleri kabiliyete göre mensup oldukları fakülte meclisinin kararı, divanın tasvibi

MADDE 29 — 27 ve 28 inci maddelerine ait hükümlerinin meriyeti 29 teşrinievvel 1933 tarihinden başlamak üzere bu kanun 1 haziran 1933 tarihinden muteberdir.

MADDE 30 — Bu kanunun hükümlerini icraya Ziraat vekili memurdur.

Muvakkat birinci madde — Ankarada yüksek ziraat enstitüsü tedris heyeti kadrosu tamamen teşekül edinceye kadar Ziraat vekili ecnebi profesörler ve mütehasıslar getirmeğe mezdur.

Ancak yabancı memleketlerden getirilecek bu zatlerin getirildiği mevki için lâzım olan evsafı haiz olmaları ve kendi memleketlerinin ilim muhitlerinde o dereceyi almış bulunmaları şarttır.

Muvakkat ikinci madde — Yüksek mektebi bitirdikten sonra yabancı memleketlerde tahsilini tevsi etmiş olup 29 teşrinievvel 1933 tarihinde enstitülerde veya bir ilim müessesesinde çalışmakta bulunanlar şef ve baş asistan olarak tayin olunabilirler. Bunlardan şefler yedinci derece maaşın mukabili olan 160, baş asistanlar da sekizinci derece maaşın mukabili olan 130 lira ücreti namzet memur sıfatile alırlar.

Bu kanunda yazılı doktora ve imtihanlarını vaktinde muvaffakiyetle yapmış ve büyük bir kabiliyet göstermiş olan baş asistanlar iki sene sonra fakülte meclisinin inhası, divanın tasvibi ve vekâletin tasdiki ile sekizinci derecenin maaşını almak üzere enstitü kadrosundaki şefliğe ve şefler de yedinci derecenin maaşını almak üzere doçentliğe terfi ederler. Bunlar ancak iki sene sonra terfi ettikleri derecenin maaşını alabilirler.

Birinci sınıf asistanlar dokuzuncu derece maaşın mukabili olan 100, ikinci sınıf asistanlar onuncu derece maaşın mukabili olan 80 lira ücreti namzet memur sıfatile alırlar. İki sene niha yetinde ehliyetini gösterdiği takdirde birer derece yüksek maaşa geçmek hakkını kazanırlar.

Muvakkat üçüncü madde — Ziraat encümeninin tadili gibi kabul.

ve vekâletin tasdikı ile ya esas kadroya alınırlar veya vekâlete iade olunurlar.

Muvakkat madde 4 — Yüksek ziraat ve baytar ve orman mekteplerindeki müderrislikler bu kanundaki profesörlük karşılığı değildir. Profesör olmak ve unvanı kullanabilmek ancak bu kanunda gösterilen şartları haiz olmakla müteberdir. Umumî kâtiple idarî müşavirin yüksek mektep mezunu olması, Avrupada tahsilini tevsi etmiş, tedrisat ve idare işlerinde veya mektep müdürlüklerinde bulunmuş olması şarttır.

Diğer memurlar umumî kaidelere göre tayin edilirler.

Muvakkat madde 5 — Lâğvedilen baytar ve ziraat âli mekteplerinin tahsisatı enstitü mülhak bütçesine muavenet olarak tesviye olunur.

Muvakkat madde 6 — Mülhak bütçe tahsisatının 1933 malî senesinde fasıl ve maddelere tevzii İcra Vekilleri Heyetince icra edilir.

tasvip ve vekâletin tasdikile ya esas kadroya alınırlar veya vekâlete iade olunurlar.

Muvakkat madde 4 — Yüksek ziraat ve baytar ve orman mekteplerindeki müderrislikler bu kanundaki profesörlük karşılığı değildir. Profesör olmak ve unvanı kullanabilmek ancak bu kanunda gösterilen şartları haiz olmakla müteberdir. Umumî kâtiple idarî müşavirin yüksek mektep mezunu olması, Avrupada tahsilini tevsi etmiş, tedrisat ve idare işlerinde veya mektep müdürlüklerinde bulunmuş olması şarttır. Diğer memurlar umumî kaidelere göre tayin edilirler.

Muvakkat madde 5 — Lâğvedilen baytar ve ziraat âli mekteplerinin tahsisatı enstitü mülhak bütçesine muavenet olarak tesviye olunur.

Muvakkat madde 6 — Mülhak bütçe tahsisatının 1933 malî senesinde fasıl ve maddelere tevzii İcra Vekilleri Heyetince icra edilir.

23 - V - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
İsmet	Ş. Sarucoğlu	Zekâi	Ş. Kaya
H. V. V.	Mal V.	Mf. V.	Na. V.
Ş. Kaya	M. Abdülhalik	Dr. Reşit Galip	Hilmi
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
M. Celâl	D. Refik		Muhlis

Muvakkat dördüncü madde — Ziraat encümeninin tadili gibi kabul.

Muvakkat beşinci madde — Ankara Yüksek ziraat enstitüsünün 1933 malî senesine ait bütçesi Ziraat vekâletince tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik olunduktan sonra tatbik olunur. 1933 malî senesi Ziraat vekâleti bütçesinin 651 inci memurlar maaşı, 654 üncü vilâyet müstahdemler ücreti, 673 üncü ecnebi mütehasıslar ve tercümanları ve 689 uncu Yüksek ziraat ve baytar mektepleri fasıllarında mevcut tahsisattan ayrılacak 585 000 lira mülhak bütçeye yardım olarak verilir ve umumî bütçeden yapılmış olan tediyelere ait senetler de nakit yerine devrolunur.

Fasıllar arasında münakale yapılması ve ücretleri masraf tertibinden verilecek müstahdemler kadrolarının tesbiti İcra Vekilleri Heyeti kararına bağlıdır.

Muvakkat altıncı madde — 1933 mali senesi tedris heyeti fili kadrosu (3) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Muvakkat yedinci madde — 1933 malî senesi muvazenei umumiye kanununun beşinci maddesine bağlı (D) cetvelinin Ziraat vekâleti kısmında (yüksek ziraat mektebi) ve (yüksek baytar mektebi) başlıkları altındaki kadrolar yerine 29 teşrinievvel 1933 tarihinden itibaren tatbik edilecek olan müstahdemler kadrosu (4) numaralı cetvelde gösterilmiştir.

Bütçe encümeninin tadiline bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maas
<i>Tedris heyeti azamî kadrosu</i>			
1	Ordinaryüs (sınıf 1)	11	150
2	» (» 2)	17	125
3	Profesör (» 1)	16	100
4	» (» 2)	26	90
5	Doçent (» 1)	16	80
6	» (» 2)	25	70
7	Şef	25	55
8	Başasistan	24	45
9	Asistan (» 1)	26	40
10	» (» 2)	35	35

[2] NUMARALI CETVEL

Idare memurları kadrosu

4	İdarî müşavir	1	90
7	Muhasebe müdürü	1	55
11	Muhasebe başkâtibi	1	30
14	» kâtibi	2	20
11	Veznedar	1	30
8	Daire müdürü	1	45
11	Başkâtip	1	30
12	Kâtip	1	25
14	»	1	20
10	Talebe yurdu âmiri	1	35
12	Muit	1	25
14	Muit muavini	2	20
10	Ayniyat muhasibi	1	35
12	Ayniyat kâtibi	1	25
14	» »	1	20
14	Depo memuru	1	20
11	Eczacı	1	30

[3] NUMARALI CETVEL

1933 tedris heyeti filî kadrosu

Derece	Memuriyetin nevi	Adet	Maas
6	Doçenet	6	70
7	Muallim	2	55
7	Şef	18	55 (Mukabili olan 160 lira ücreti alır, namzet memur sa- sayılır.)
8	Başasistan	11	45 (Mukabili olan 130 lira ücreti alır, namzet memur sayılır.)
9	Asistan (sınıf 1)	10	40 (Mukabili olan 100 lira ücreti alır, namzet memur sayılır.)
10	» (» 2)	10	35 (Mukabili olan 80 lira ücreti alır, namzet memur sayılır.)

[4] NUMARALI CETVEL

Memuriyetin nevi	Adet	Ücret
<i>Müstahdemler kadrosu</i>		
Umumî kâtip	1	150
Lâboratuar şefi	6	100
Muallim	1	150
Lâborant	30	60
Tercüman	1	150
»	1	130
Daktilo	1	80
Tabip	1	100
İktisat enstitüsü hesap memuru	1	120
Elektrik, santral ve kalorifer memuru	1	150
Demirci	1	30
Tamirci	1	30
Ustabaşı	3	50
Ahçıbaşı	1	60
Ahçı	1	40
Çamaşırçı	1	40
» yamağı	3	20
Gece bekçisi	2	40
Hademe [1]	80	2000

[1] Aylık ücreti kırk lirayı geçmemek üzere adet ve tahsisatı dahilinde bçherimin tayini vekâletc veya vekâletin salâhiyet verici makama aittir.

